G2/P Nr 23-24(1900)/11

Ч. 23. и 24. Перемышль, 16. (28.) Грудня 1900. Рôкъ XII

ПОСЛАННИКЪ

ПИСЬМО ЦЕРКОВНО-НАРОДНЕ.

ПОСЫЛКА
предплаты и всякихъ письмъ тôлько пôдъ адресою:
Свящ. Л. ДЖУЛЫНЬСКІЙ
ПЕРЕМЫШЛЬ.

Книжочки мисійнй
выходятъ точно кождого мѣсяця.
Коштуютъ рôчно: по 10 що мѣсяця: 3 зл. 60 кр., пôврôчно 1 зл. 80 кр. — По 5 що мѣсяця рôчно: 1 зл. 80 кр., пôврôчно 90 кр.
Всякй книги церковнй и молитвословы посылаютъ ся тôлько за послѣплатою.

„ПОСЛАННИКЪ“
выходитъ
кождого 1. и 16. дня мѣсяця. Предплата выносить рôчно 2 зл., пôвр. 1 зл.
На кредытъ не посылаеся.

Biblioteka Muzeum Ziemi Przemyskiej w Przemyślu

723 cz

Кормъ духовный.

НА ЧАСѢ.

(Конецъ).

Соймъ, дума державна складаютъ ся зъ розличныхъ людей, котрымъ повинно розходитись о щастє краю и державы. Входятъ тамъ яко послы: католики. лютры. жиды, ліберали, вольнодумцѣ и безвѣрнй, котрымъ все одно, въ що кто вѣритъ и якъ жіе. Суть тамъ люде совѣстнй. побожнй и почитаючй науку церкви але входятъ и особы ворожй справамъ церкви. Кождый зъ тыхъ панôвъ маe своe мнѣніе, свôй судъ, свôй голосъ — а якъ яке право рѣшатъ, то оно обовязуe всѣхъ нôдданыхъ Може ся такъ случити, що жиды, лютры и ліберали упрутъ ся на таке право, щобы усторонити зô шкôлъ науку религіи, выдалити катехитôвъ и усунути священникôвъ, покасувати свята, заборонити процесій публичныхъ и пр. Такй права вже постановили соймы въ инчихъ державахъ, якъ въ Франціи, Италіи... а по части вже и на Угорщинѣ, где жиды самовôльно пануютъ. Ктожь втогды маe боронити правъ церкви и народа? кто ся уйме за дѣтьми въ школѣ, котрыхъ хотѣлибы позбавити опѣки религійнои? Кто возьме въ оборону вѣрный нарôдъ, котрому хотѣлибы заборонити публично въ процесіяхъ выхваляти Господа? Кто маe ухилити той смертельный замахъ на свободу церкви, власть духовну, тую власть, котра своимъ вліянiемъ пôддержуe порядокъ суспôльный, облагородняe и пôдноситъ достоиньство чоловѣка. Кто? Може послы жиды? Пожди, ажь ся дадутъ окрестити! Може соціялісты? Пожди, ажь прійдутъ до опамятаня. Може ліберады? Пожди, ажь научатъ ся катехизму. Може священники? тыхъ ôтсуджуютъ ôтъ полiтики! И eсть же то найбôльшою глупостію говорити: що священнику до полiтики?! То священники мали бы вже такъ бути упавшими. щобы собѣ и народови дати нôжь до горла приставити, могучи сей нôжь вирвати зъ руки гнобителя.

Священникъ въ интересѣ самои державы, самои родины муситъ забрати голосъ въ полiтицѣ. Чому? Хотяйбы въ оборонѣ самого союза сопружеского, котрый ліберады и вольнодумцѣ радйбы ногами здôптати. А чейже ôтъ пошанованя сопружества, ôтъ вѣриости и любови сопружескои, ôтъ пôднесеня того святого союза, залежитъ все щастe въ краю и держа вѣ. Длячого? Бо eсли союзъ сопружескій eсть сильный, укрѣпленый любовію, вѣрностію, взаимною вырозумѣлостею, то таке сопружество буде щасливе, хотайбы було и бѣдне. Сопружество eсть пôдставою родины — зъ родинъ складаютъ ся села и мѣста — зъ селъ и мѣстъ повстаютъ повѣты — зъ повѣтôвъ краѣ — зъ краѣвъ державы... То такъ само, якъ великій будынокъ складаe ся зъ малихъ и дрôбныхъ цеголокъ. А eсли цеголки суть добрй, тревали, цѣпко съ собою сполученй, то и будынокъ держитъ ся; противно, eсли они вохкй, зле споeнй, то такій партацкій будынокъ скоро розлетитъ ся. Отже щастe, благôбытъ цѣлои державы и народôвъ спочиваe на добрôмъ, святôмъ, нерозлучнôмъ сопружествѣ, якъ бы поверховый будынокъ на сильнôмъ основаню.

Всѣ добре мыслячй люде бачатъ се наглядно. А мимо того, скôлько то було замахôвъ на святôсть и нерозлучнôсть сопружества? До чого стремлятъ уставы о цивільныхъ сопружествахъ? Радй бы сопружество здѣлати простымъ торгомъ. Ось теперь читаемо въ газетахъ, що въ Америцѣ, где такй сопружества обовязуютъ, було таке товариство, котре, за грошѣ и въ кôлькохъ дняхъ переводило розводы. Коли однôй особѣ наскучилось жити въ сопружествѣ съ другою особою, втогды зголошались до того товариства а оно мало своихъ свѣдкôвъ, котрй кождои хвилѣ були готовй заприсягнути, що противна сторона допустилась невѣрности сопружескои. На пôдставѣ такои ложнои присяги свѣдкôвъ, дававъ судія розвôдъ и дотичаща особа — чи то бувъ мущина, або женщина — могла заключати нове сопружество, щобы его зновь по якôмсь часѣ зôрвати. — Такъ дѣялось довгй лѣта, ажь доки не прилапали цѣлу тую шайку обманьщикôвъ, котрй даже въ газетахъ оголошували свôй интересъ, що переводятъ розводы точно, въ короткôмъ часѣ и за дешевй грошѣ. Ось причина, длячого многй такъ уѣдаютъ на сопружество церковне, длячого не радй, щобы священники мѣшались до ихъ полiтики, бо они имъ на перешкодѣ длятого, що боронятъ святости сопружества а черезъ тоe родинъ и цѣлого краю. Колибы у насъ не тоe вліяніе церкви, священникôвъ и власти духовнои, то кто знаe, чи не булобы у насъ гôрше якъ у туркôвъ и поганъ? Бо тамъ много невѣстъ держитъ ся неразъ одного чоловѣка и знаходитъ въ немъ яку-таку, хоть грѣшну опѣку, а у насъ колибы не стережено святости сопружества, колибы кождый мôгъ позбути ся жены и позôставити дрôбнй дѣти безъ опѣки, якабы то зъ того выйшла нужда, замѣшанина, яка розпуста, кривда и необчислимй другй страшнй наслѣдки.

Николи не було случаю, щобы священники мѣшаючись до полiтики пошкодили черезъ тоe справамъ державнымъ. Було и такъ, що даже пустинножителѣ опускали свои печери

W4/98

и приходили въ помôчь страдающому ôтъ гнобителѣвъ народови. Читай исторію св. Антонія, св Василія Великого, св. Іоанна Дамаскина, св. Северина, пустельника, котрыхъ глубоку науку, бодрôсть духа и посвящене еще нынѣ подивляемо. Чому они покидали супокôйне житє на пустини? Щобы заниматись політикою, то значитъ, пôдносити голосъ въ оборонѣ „труждаючихъ и обременныхъ". Ставали передъ монархами, намѣстниками, высказували слова правды, ставляли имъ передъ очи ихъ негôдну політику, котра неразъ много проливала крови, много вытискала слезъ невинныхъ и взывала о пômсту до неба. Тî мужѣ святî буди часто посередниками межи народомъ, якобы тî ангелы супокою, котрî спорячихъ мирили, додавали бодрости въ терпѣнію, отирали слезы сиротамъ, усмиряли взволнованî черезъ політику умы народôвъ и не повертали скорше до своєй пустинѣ, доки бурѣ не утихомирили. Коли погордѣвъ думный володѣтель тою політикою тыхъ слугъ божихъ, то не довго тѣшивъ ся своєю безправостію, бо власна єго безбожна політика зготовляла єму звычайно грôбъ и ôнъ мусѣвъ або гинути зъ рукъ скрытоубійцѣ, або утѣкавъ зъ краю яко жертва своєй політики, а инчій мудрѣйшій занимавъ єго мѣсце.

Єсли тобѣ всего того еще за мало, то подиви ся власными очима и въ нынѣшныхъ часахъ на овочи мудрои и религійнои політики священникôвъ, котрыхъ еще за житя благословятъ тысячѣ робôтникôвъ, вызволеныхъ зъ погубнои політики соціялістôвъ и иншихъ ворожихъ силъ. О духовеньствѣ иншихъ народôвъ не хочу говорити; наше руске духовеньство — съ малыми тôлько изятіями — трудитъ ся съ цѣлымъ пожертвованємъ для добра народа. Само бѣдне а ложитъ послѣдный крайцаръ на публичнî народнî цѣли и нема у насъ институціи, бурсы и пр. котра не станула бѣдными лептами руского духовеньства. Потреба крайнои дияволъскои злобы, щобы ôтказати тыхъ заслугъ рускому духовеньству, потреба бути вызутымъ зъ всякои чести — не мати єѣ за макове зерно — щобы пôдбурювати народъ противъ духовеньства, котре жіє въ народѣ и съ народомъ. Могутъ бути и суть священники добрî, ревнî, справдѣ апостольскî, але могутъ бути и такî, якихъ собѣ Христосъ и церковь не желає. Зло всюды маєдоступъ — даже втиснуло ся межи самыхь Апостолôвъ и выдало Юду. Але що зъ того? Чи вже сама вѣра и религія малабы бути не доброю длятого, що деякî представителѣ суть недостойными? Чи вже устава якоись державы малабы бути длятого несправедливою, що якійсь тамъ судія або урядникъ закону не хоронитъ и есть продажнымъ? Чи длятого політика добра, твереза, здорова малабы бути злою и переворотною, що якійсь тамъ священникъ есть злымъ и пустивъ ся на бездорожа? Може и священникъ поблудити, бо есть слабымъ человѣкомъ, може вдаватись въ непотрѣбну політику сварнѣ и ненависти, але чижь черезъ тоє можна кидатись со злобою на цѣлый станъ духовеньства и казати, що священникамъ не вôльно мѣшатись до політики. Хиба яка бараняча голова може такъ казати. Священники могутъ и мусятъ мѣшатись до політики доброи и розумнои.

Неразъ здавалобы ся, що тî вороги церкви выступаютъ якобы въ оборонѣ духовеньства, бо повѣдаютъ, що священникъ маєза много занятій обовязкôвъ въ церквѣ, школѣ, господарствѣ, длятого не маютъ ще и до політики мѣшатись... Ось бачишь якî то добродѣѣ! То правда що маєсвященникъ много занятій, але чи при тôмъ всемъ не може бути членомъ рады громадскои, повѣтовои, сойму або думы державнои? Чи не маєдо того належитои кваліфікаціи? Або староста, або судія, або дѣдичь въ дворѣ, або професоръ въ школѣ або селянинъ маютъ много часу до страченя, если свои обовязки хочутъ належито выповняти? А прецѣнь тî люде занимаютъ ся радо політикою, для чогожь тôлько оденъ священникъ маєбути ôтъ сего выключеным? Всюды а особливо въ соймѣ и думѣ державнôй треба сильныхъ борцѣвъ въ оборонѣ правъ церкви, вѣры, въ оборонѣ вашихъ дѣтей, котрыхъ бы хотѣли позбавити опѣки религіи, въ оборонѣ святыхъ нерозлучимыхъ узôвъ сопружескихъ, въ оборонѣ занедбаныхъ и запустѣлыхъ справъ робôтничихъ. И кто жь тамъ маєзаступити священника? Може послы жиды, соціялісты, лібералы, вôльнодумцѣ або хотьбы и нашî домороднî радикалы, котрымъ все одно, въ що кто вѣритъ и якъ жіє и у котрыхъ религія есть рѣчею приватною.

Ничь на тôмъ справа божа и добро парафіи не тратитъ, если священникъ веде совѣстну політику, противно велика булабы для народа шкода и кривда, колибы они не стояли на сторожи моральности и справедливости. Противно, священникъ боронитъ въ соймѣ и думѣ державнôй правъ парафій цѣлои державы, бо зъ ôдтамъ выходятъ законы для цѣлого краю. Священникъ есть при тôмъ присутнымъ, маєрѣшаючій голосъ и може добру справу допильнувати

Закидаютъ священникамъ що неразъ и до проповѣдей мѣшаютъ політику. Чи то можна? Неразъ се треба! Треба передъ выборами выголосити проповѣдь о ихъ значеню, выказати, якъ совѣстныхъ, мудрыхъ треба выбирати выборцѣвъ и послôвъ, якî користи зъ того для громады, если при ôтдаваню голосôвъ Богъ, совѣсть, добро о бытъ и щастє а не перекупство и личне дѣло рѣшаютъ. Треба перестерегчи вѣрныхъ передъ вовками въ овечôй шкôрѣ и ихъ облудою а пôдступомъ. Потреба заохотити до згоды, спокою, одномысльности. Таку проповѣдь назвутъ соціялісты мѣшанємъ ся до політики, а прецѣнь се есть повинностію душпастыря звернути ихъ увагу на згнилу страву ихъ газетъ, писемъ и ихъ агитацій безличныхъ... Ôтъ такои політики на проповѣдници не вôльно ухилитись священникови! Ось примѣръ: Народъ товпитъ ся пôдъ проповѣдницею місіонаря: жіючî ôтъ многихъ лѣтъ въ ненависти съ собою сопруги, дѣти съ родичами, сосѣды мирятъ ся, оденъ другому прощає, ôтступаютъ ôтъ довголѣтныхъ процесôвъ, налоговî піяки, лихвярѣ, вѣроломцѣ змѣняютъ своє житє, порушенî словомъ божимъ найгяжшî вороги подаютъ собѣ руки, вырѣкаютъ ся злыхъ налогôвъ, кидаютъ въ огонь злî и безбожнî газеты и книжки.. и т. д. Пытаю ся, чи такій місіонаръ на амвонѣ не мѣшаєсь до політики? И еще якъ! Бо анѣ староста съ своими жандармами, бурмистръ съ своими поліцаями, прокураторъ съ вязничными дозорцями не прислужитъ ся лучше політицѣ мѣста, повѣту и краю, анѣ лучшихъ не маютъ способôвъ и средствъ повести людей до щастя и добробыту, ôтъ такого безборонного політика на амвонѣ. Святî обовязки священника называютъ надъужитємъ. Чи то не тоє само, якъ колибы ся кто гнѣвавъ на сторожа, що ôнъ болото змѣтає зъ улицѣ, що надуживає своєи власти?... Цѣлкомъ на то само сходитъ! Та політика священникôвъ внесла вже много щастя въ круги родинnî, скрѣпила узы сопружескî, вздержала процесы безъ коштôвъ и адвокатôвъ, безъ судôвъ и штемпля; — та політика научила чести для рочичей, пошановку для старшихъ, опамятала не одного и звела на праву дорогу... Або тî численнî шпиталѣ, захоронки, домы убогихъ, сирôтъ, калѣкъ бездомныхъ чи се такожь не овочь політики священникôвъ? Чи такъ було и передъ І. Христомъ? Цѣлкомъ и-

накше. Втогды не було кому голодного накормити, нагого пріодѣти, хорымъ и опущенымъ заопѣкуватись, бо свѣтъ поганьскій не знавъ и не знає милосердія.... Ажь доперва І. Христосъ и Єго церковь оказували всегда и оказуютъ тымъ бѣднымъ и опущенымъ и тепле серце и помôчну руку. А нашь св. Отецъ Левъ XIII. за кимъ найбôльше уймаєсь въ своихъ пастырскихъ листахъ? Называютъ Єго днесь папою робôтникôвъ, бо ихъ найбôльше возлюбивъ и якъ може такъ боронитъ передъ кривдою и вызискомъ можныхъ сего свѣта...

А щожь доброго зробили для тыхъ найубожшихъ тѣ новѣ учителѣ? Чи заложили може где хоть-бы одно притуловиско для убогихъ або сирôтъ? хоть оденъ шпиталь? Або чи коли хоть оденъ зъ нихъ пересидѣвъ хоть одну нôчь надъ хорымъ? або при ложи смертельныхъ? Гдетамъ! тамъ нема сихъ новыхъ апостолôвъ, але за тое знайдешь слугъ божихъ и закôнницѣ, котрыми соціялісты такъ помѣтуютъ.

По овочахъ пôзнашь ихъ: пôзнашь слугъ І. Христа и слугъ сего свѣта — се робота одныхъ и робота другихъ. Чи заткаєшь уши на голосъ церкви и пôдешь за сими новыми провôдниками? Чи покинешь певну дорогу и пôдешь манôвцями? То бувъ-бы цѣлкомъ не мудрый чоловѣкъ, котрый бы поѣхавъ на вôзбрану рѣку, щобы мыто оминути. Та оминувъ мыто, але ôнъ и конѣ и вôзъ — все пôшло пôдъ воду. Для кôлька грошей пострадавъ житє и все. Такъ подôбно и ты дѣлаєшь. Щобы собѣ долю дочасну поправити, идешь въ сѣть тыхъ новыхъ учителѣвъ, а ôткидаєшь ôтъ себе І. Христа и Єго церковь. Можешь дочасно щось тымъ и зыскати — хоть-бы тôлько, що сей на мытѣ — але утратишь житє вѣчне, утратишь душу. Але скажешь: я ся Христа прецѣнь не выперъ, хоть и читаю письма противнѣ и заказанѣ и держу съ соціялістами. Але скажи менѣ, чи огонь и вода згодятъ ся въ однôмъ начиню? А ты власне такои штуки хочешь доказати. Повѣдаєшь, що ты ся Христа єще не заперъ, але я ся запытаю: чи ты ся єще молишь? а если ся молишь, чи та молитва твоя така якъ була давнѣйше? А до церкви ходишь? а якій духъ въ тобѣ въ часѣ науки и въ часѣ Службы божои? Чи такъ якъ давнѣйше? А сповѣдаєшь ся? Якъ часто? Чи и давнѣйше такъ було? Признай ся, що серце твоє дуже ся змѣнило. Що се доказує? — щось ôтбѣгъ далеко ôтъ І. Христа и заперъ ся Єго! А то мовитъ І. Христосъ: „Кто вы-речеся мене передъ людьми, того выречу ся и я передъ Отцемъ моимъ, котрый єсть на небесѣхъ. (Мат. 10. 33.).

На тôмъ кôнчимо сю розправу а коли Богъ позволитъ, то въ слѣдующôмъ роцѣ неразъ єще повернемо до сего предмету.

А. Т.

Сила волѣ и слова.

До рынку Краковского приперає величава старинна церковь Пречистои Дѣвы Маріи. Передъ тымъ занѣмъ создали сю церковь, бувъ ту пустый розлогій майданъ, на котрôмъ сторчавъ старый кусень муру, забытокъ якойто колишной будôвлѣ. Въ серединѣ того муру було заглубленє, въ котрôмъ можь було захоронити ся передъ спекою сонця, дощомъ або бурею. У тôмъ заглубленю пересиджувала высока статею и сурового лиця жебрачка. Въ зимѣ и въ лѣтѣ, рано и у вечеръ можна було ю ту все бачити. Никто не знавъ зъ ôтки она ту прійшла, где властиво обитала. Николи не напастувала она когото о милостиню, якъ се звычайно жебрацтво творитъ. Колиже яка милосердна душа що то ѣй передала, то вжежь пріймала кажучи: „Боже заплать!“ Не була она бесѣдливою, тожь годѣ було ôдъ ней що-то вывѣдати ся. Звычайно передавали ѣй гдеякѣ люде грошѣ а такожь и варену страву

— Бо наколибысьмо дали ѣй чи то пшоно, чи муку, то гдеже буде она тое варити, щобы поживила ся? — казала бувало одна мѣщанка до другои.

Переходячѣ бачили, якъ она живила ся поданою єѣ стравою, тôлько въ середу и пятницю нѣ шматочки хлѣба до губы не вложила. Всѣ о тôмъ знали, бо вжежь всѣмъ тое на очахъ дѣяло ся. Грошей не мусѣла она богато призберати, бо якъ вже сказано, не простягала она руки и не напастувала никого. Лахами не свѣтила. Одягнена була въ сермягу, зъ пôдъ котрои виднѣла чиста груба сорочка и спôдниця полатана.

Люде, що переходили тамтуда, знали о тôмъ, що она бесѣдувати не любитъ, тожь оденъ або другій передавъ ѣй милостиню, поздоровивъ христіяньскимъ словомъ и ишовъ дальше въ путь свою.

Тôлько гдеякѣ дѣвчата або жѣнки надѣяли ся, що дôзнаютъ ся що-то ôтъ жебрачки, то гдекотра здержитъ ся въ ходѣ и кине своє слово:

— Якъ вы ту можете такъ высидѣти невѣсто? Не маєте где другого якого то кута, щобы примѣстити ся? — А може прійшлибы до насъ загрѣти ся?

На се ôдказувала звычайно жебрачка:

Не журѣтъ вы ся мною люде добрѣ. Ось радше здвигнѣтъ хату для Пречистои Дѣвы.

Такъ а не инакше ôдказувала она всѣмъ тымъ, що хотѣли съ нею въ розговоръ завдати ся. Були и такѣ, що казали, що знать она збожеволѣла.

Часами тôлько, лишь мало се коли приключило ся, зъумѣла она и на инчій ладъ ôдказати. Одного разу а було се въ зимовôй порѣ, переходивъ туды якійсь панокъ голтипалка, котрый передавъ ѣй повну жменю грошей и сказавъ:

— И можешь же ты выдержати ту на такôй стужѣ, чи вжежь не маєшь якого теплого кута, где примѣстила бы ты ся?

— Вже вы тамъ мною не журѣтъ ся, радше поставте хату, гдебы Пречиста Дѣва примѣстила ся — ôдказала жебрачка.

А на се каже дотепный панокъ:

— Не жури ты ся Пречистою Дѣвою, Єѣ нехибно тепло, бо она у Бога за дверима.

Гнѣвно глянула на неприличного шуткаря наша жебрачка и ôдказала зъ досадою.

— Ложь говоришь негодяю! Ой студенно, и дуже студенно Пречистôй Дѣвѣ въ небѣ, бо зимно ôтъ закостнѣлыхъ сердецъ людскихъ иде до неба ажь до Неѣ и морозитъ єѣ серце исповнене любовію для народу христіяньского.

Панокъ засоромивъ ся, понуривъ голову у землю и пôйшовъ тихцемъ дальше.

Знова одного разу переходила туда богата мѣщанка краковска въ шковôй, золотомъ мереженôй шубѣ, пôдбитôй дорогоцѣннымъ футромъ зъ золотыми застяжками, бо вжежь въ тыхъ часахъ, коли се діяло ся, мѣщаньство не то въ Краковѣ, але повсюду и у насъ було зажиточне, а не таке драптиве и зъубожѣле якъ нынѣ. И здержала ся она коло жебрачки передала ѣй милостиню и каже щиросердечно:

— Ой бѣдаку ты бѣдаку! сидишь ту и мерзнешь а ту така студѣнь выскѣпила ся, ходи до мене та нагрѣешь ся доволѣ въ моей теплôй хатѣ.

Жебрачка подякувала за милостиню и ôдказала:

— Боже вамъ святый заплать за вашу людянôсть — лишь не журѣтъ

ся мною а радше побудуйте хату для Матеньки Христовои.

Зъ сего всего зновь людямъ явно стало, що она не божевôльна, ба и розумнѣйша, якъ на звычайну же брачку пристало. Лице єѣ було поважне и задумчиве—ось и розôйшла ся чутка межи народомъ, що се якая то вельми знатного роду панѣ, котра ось ту за свои грѣхи покутуе.

Такъ переминали дни за днями и лѣта за лѣтами, а наша жебрачка все на своимъ мѣсци сидѣла. Кождый що переходивъ коло ней, чи давъ милостыню, чи не давъ, все поздоровивъ ю христіяньскимъ словомъ А коли кто заговоривъ до ней и пожалувавъ ю, то все своє ôдказувала.

— Не журѣтъ ся мною, а радше ставте хату для Пречистой Дѣвы.

Одного дня, а було се въ мѣсяцю грудню, ишла коло ней пôдхожа невѣста, що вела за руку молоде хлопя въ кожушинѣ закутане въ футрянôй шапцѣ и черевикахъ. Зъ цѣлого одягу легко здогадати ся можь було, що се паньска дитина. Хлопя здержало ся коло жебрачки и влѣпило въ ню свои бистрî очи. Въ тôй хвилѣ передавъ кто-то милостиню жебрачцѣ.

— Я думавъ, що вы зъ камѣня або дерева, такъ спокôйно сидите — сказавъ зачудованый хлопецъ — и добувъ зъ за пояса невеличку мошонку, вынявъ зъ вôдтамъ золотый грôшь и простягнувъ руку, щобы го жебрачцѣ подати.

И стало ся тое. що єще никто доселѣ не бачивъ, анѣ чувъ. Жебрачка стала смѣяти ся и сказала:

— Боже ти заплать, люба дѣтино, такій хорошій и великій грôшь даешь ты менѣ, то вже не для жебрачки, задержи го собѣ а побудуй радше хату для Пречистои Дѣвы

Жебрачка высказала сî слова радôстно и щиросердечно, якъ николи передъ тымъ. По якой причинѣ не приняла милостинѣ? годѣ се знати. Може не хотѣла го взяти, що сему супротивила бы ся тая панѣ, що зъ хлопцемъ ишла и знать була єго надзирателькою, Лишь и ся панѣ притакнула головою, на знакъ, що не противитъ ся тому, щобы бѣдолаха грôшь ôтъ него пріяла. Дѣтвакъ держачи грôшь у рукахъ вдививъ ся въ жебрачку и вопросивъ простодушно.

— Гдеже маѣ ся хата для Пречистои Дѣвы побудовати ся?

— Ось ту — ôдказала стара — указуючи рукою на простору площу коло нихъ находячу ся.

— Чи ту где сей муръ стоитъ?

— И где сей муръ и ось тоѣ деревяне двориско и тамъ ось где той пустый грунтъ по за дворискомъ находитъ ся, бо хата для Божои Матери не може бути мала, якъ той голубникъ, она муситъ бути простора, щобы богато люда примѣстило ся въ нѣй.

— Правду ты кажешь — притакнувъ хлопецъ и призадумавъ ся.

— Ходи Іва! бо въ ноги перемерзнешь! — сказала лагôдно ся панѣ що товаришувала хлопцеви

— Пріймѣтъ прошу ôтъ мене той грôшь, я вже и безъ него побудую хату для Пречистои Дѣвы — сказавъ рѣшучо хлопецъ.

Ôнъ ставъ ити дальше. Коли же глянувъ на свои ноги тепло узутî, ôдозвавъ ôнъ ся до тои панѣ, що му товаришувала:

— А вжежь и она змерзне въ ноги, за для чого она тамъ сидитъ? радше най иде до насъ, у насъ буде ѣй тепло и затишно.

Сî слова почула переходяча мѣщанка и сказала:

— Боже благослови тебе дѣтино за твоє людяне серце, що милосердитъ ся надъ бѣдолашною Була и я колись така невеличка. якъ ты есь, а она ту все сидѣла и въ лѣтѣ и въ зимѣ и не замерзла, то вжежь и теперь ничь лихого ѣй не удѣе ся.

Мѣщанка пôйшла своєю дорогою — тôлько слова єи глубоко впялили ся въ душу молодого хлопця, котрый сказавъ зчудованый:

– А се що за дива въ тôмъ Краковѣ діютъ ся!

* * *

Минали дни за днями и лѣта за лѣтами а наша добре вже пôдходѣла жебрачка сидѣла и дальше на своимъ мѣсци и коли кто до неи заговоритъ — все одно и то саме ôтъ неи почуе.

Була зима люта. Одного дня переходило коло неи два молодцѣ, оденъ мавъ на собѣ свѣтскій одягъ, другій въ ризахъ священическихъ. Оба сягнули до калитокъ, добули зъ ôттамъ милостиню и передали жебрачцѣ.

— Боже святый заплать! — сказала жебрачка.

Днесь така студѣнь, а ты ту сидишь, — иди до моеи хаты та загрѣй ся! — сказавъ молодый отецъ духовный, а въ голосѣ єго проявило ся велике сочувствіе для старои.

— Байдуже менѣ тамъ за зимно, радше поставте хату для Матеньки Христовои — ôтказала своимъ звычаємъ стара невѣста.

Молодый священникъ здрогнувъ ся, потеръ рукою по челѣ, глянувъ на жебрачку и сказавъ:

— Бачивъ я тебе вже давно, еще тогды якъ хлопятемъ бувъ и приѣхавъ первый разъ до Кракова.

— Чому нѣ? тажь я ту не ôтъ днесь сиджу, — я ту вже сидѣла, еще васъ отче на свѣтѣ не було.

— Вы ту знать сидите день и нôчь, въ лѣтѣ и въ зимѣ, се чудо, що не змерзли доселѣ — замѣтивъ молодый товаришь священника.

— Не журѣтъ вы ся мною — радше ставте дôмъ для Пречистои Дѣвы!

А на се нашь духовный отецъ:

— Добре вже добре, я побудую сей дôмъ, тôлько вы на старî лѣта заберайте ся до моеи хаты, тамъ буде вамъ все тепло!

— Такъ, такъ вже другій разъ чую я ôтъ васъ сю обѣтницю, лишь въ тôмъ бѣда, що все тôлько на словахъ кôнчитъ ся — ôтказала невѣста.

— Не забувъ я и не забуду за се, щомъ сказавъ. Коли вже третій разъ приѣду до Кракова то додержу слова. Теперъ мушу у свѣтъ Божій ѣхати, бо така воля старшихъ

— Ѣдь, ѣдь Божа дитино! Няй тя Іисусъ Христосъ и Матенька Єго свята окружатъ своєю опѣкою. Я буду ждати ту на тебе. Колиже Пречиста Дѣва буде мала свою хату на тôмъ ось мѣсци, то вжежь пôйду я до тои хаты, где тепло буде.

* * *

И зновь переминали дни за днями и лѣта за лѣтами. Бувъ студенный ясный день. Въ Краковѣ вже ôтъ досвѣта людно и гамôрно по всѣхъ улицяхъ. Сказано, днесь новоименованый Епископъ Іво вступае на престолъ владычій. И ось иде ôнъ въ свѣтлôмъ супроводѣ крылошанъ побôчь сего мѣстця, где стара згорблена жебрачка сидѣла.

— Невѣсто старенька, ты вже ту костей твоихъ не нагрѣешь, иди прошу до моеи обители, тамъ тобѣ тепло буде — сказавъ ввѣчливо Епископъ.

– Не журѣтъ вы ся тамъ мною, ставте радше хату для Пречистои Дѣвы — ôтказала стара.

– Вже третій разъ стрѣчаю я ся съ тобою, третій разъ се ôтъ тебе чую — сказавъ Епископъ.

— И два разы прирекали менѣ дôмъ для Матеньки Христовои побудовати — перебила му стара.

– Сказавъ-емъ, що якъ третій разъ буду въ Краковѣ то слова додержу. И гдеже хочешь, щобымъ ставивъ сю хату?

Жебрачка схопила ся хутко зъ своєго мѣсця весела и жваво мовьбы ôтмолоднѣла стала попереду Епископа и крылошанъ ити. Палицею

жебрачою зазначувала по землѣ простôръ, якій мала нова церковь займати, — потôмъ повернула на своє мѣсце. Тогды сказавъ Епископъ до одного зъ своихъ товаришевъ:

— Брате Іоанне! ты тутешній єсь, ты зъумѣешь сю рѣчь акъ належитъ ся перевести, — звѣдайже ся, чіи сѝ грунта и се двориско прилежаче. Заплачу охотно, що все вартувати буде, не хочу щобы комуто кривда удѣяла ся, всяке бо зданіє основане на кривдѣ людскôй скорше або пôзнѣйше провалитъ ся. Хочу, щобы на семъ мѣсци станувъ Храмъ Успенія Пречистои Дѣвы. Се обѣтувавъ я трикратно, тожь обѣтъ додержу

Жебрачка коли почула тѝ слова, стала руки и ноги Епископа цѣловати и сказала:

— Теперъ вже супокôйна душа моя!

— А вже и ты не касуй твоєго слова, ты прирекла перебрати ся на старôсть до теплои хаты, тожь полиши се мѣсце. Годѣ бо менѣ дивити ся на людей, якъ мерзнутъ коли менѣ тепло.

— Пождѣтъ прошу, няй но спершу побачатъ очи мои сю хату, що ю здвигнете для Пречистои Дѣвы, тогды вже нехибно до теплои хаты перенесу ся.

* * *

И зновь богато лѣтъ переминуло, занѣмъ создано сей Храмъ величавый, якій днесь бачимо. Днесь має ôнъ торжественно посвятити ся. Тому вже рôвно съ днемъ гудятъ дзвоны въ всѣхъ церквахъ просторого мѣста.

Епископъ довершивъ обрядъ посвященя и вразъ съ численнымъ духовеньствомъ полишавъ дôмъ Божій. И ось стрѣтивъ ôнъ на порозѣ знакому жебрачку, въ двоє скулену, що пôдвела къ нему очи и сказала съ одушевленємъ:

— Величитъ душа моя Господа и возрадова ся духъ мой о Бозѣ Спасѣ моимъ.

И зновь обняла она ноги Епископа и стала ихъ цѣловати.

— То ходи вже теперъ до моєго дому — сказавъ Епископъ и силувавъ ся пôдвести старуху. Пôдвели ю а она вже на вѣки зацѣпенѣла.

— Ось и ôтôйшла она до теплои хаты! — Дивѣтъ же ся добрѝ люде, се маєте доказъ явный, що зможе сила волѣ и слова, коли о благородне дѣло розходитъ ся. Ся жебрачка уперла ся на своимъ, що на тôмъ мѣсци має станути дôмъ Божій и ось дивѣтъ ся ôнъ стоитъ.

Такъ сказавъ Епископъ и не хотѣвъ, щобы примѣщено на памятку таблицю съ єго именемъ побôчь великого престола, вжежь радше няйбы примѣстили таблицю съ именемъ тои невѣсты - жебрачки, бо вжежь щобы не она, то и на гадку булобы єму не прійшло Храмъ сей святый здвигнути. Єѣ то заслуга въ тôмъ дѣлѣ.

Лишь крылошане супротивили ся сему. На тôмъ стало, що на мармôровôй таблицѣ списано ось що: „Пречистôй Дѣвѣ Маріи здвигнувъ сей Храмъ Іво Одровонжь, Епископъ краковскій року Божого 1226“ щобы по вѣчнѝ часы дати наглядне свѣдоцтво якъ Епископы Краковскѝ майно своє зъужитковували.

(Зъ старои кроніки переписавъ):
О. К. Селецкій.

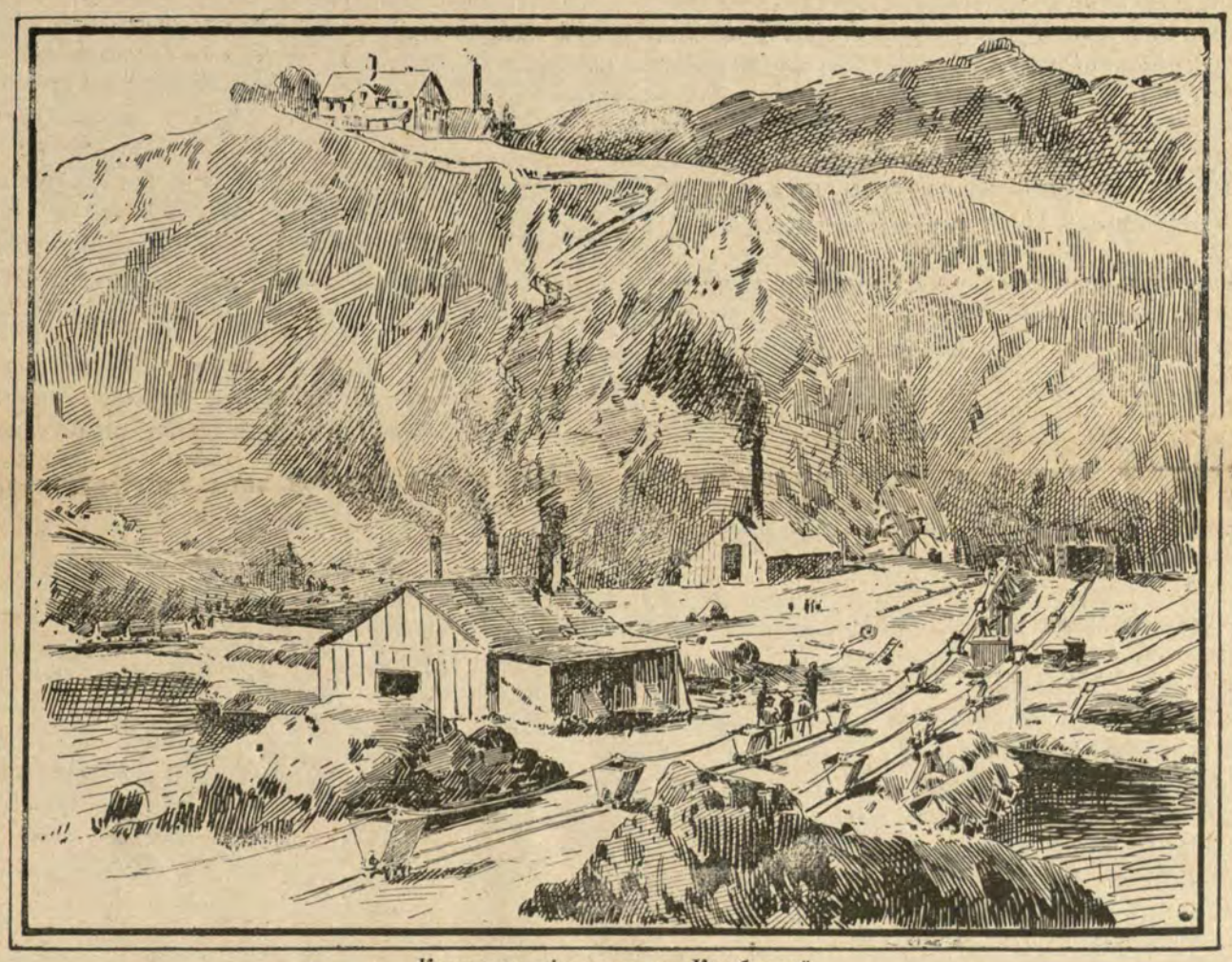

Копальня діяманту въ Кимберлєй.

Наоколо свѣта.

Копальня діямантôвъ въ Кимберлєй.

(Зри образокъ.)

Бôльше якъ рôкъ тревала вôйна англійцѣвъ съ Боерами. А хотяй ту вôйну уважаютъ майже за скôнчену — и хотяй цѣлый свѣтъ сочувствує хоробрымъ Боерамъ, то мимо того жадна держава не хоче голосу пôднести въ ихъ оборонѣ. А причиною вôйны була заборчôсть Англійцѣвъ.

Они хотѣли прилучити до своихъ кольоній двѣ полудневѝ вôльнѝ републики Боерôвъ (Трансваль и Оранію) бо въ тамтыхъ околицяхъ зачали ся находити дорогѝ каменѣ: діяманты. Кимберлей, мѣсто англійскои кольоніи славне зъ облоги пôдчасъ сеторôчнои вôйны, повстало ледво коло р. 1870 коли тамъ ôткрыто богатѝ копальнѣ діямантôвъ. Числитъ оно нынѣ до 15.000 мешканцѣвъ (половина бѣлыхъ разомъ зъ Боерами — а друга чорнокожѝ). Чотыри бôльшѝ копальнѣ суть вартости 13 міліонôвъ фунтôвъ штерлингôвъ (156 міл. злр.) а вартôсть вывезеныхъ діямантôвъ до Европы ôтъ р. 1872 до 1885 выносила въ троє тôлько, понадъ 38 фунтôвъ штерлингôвъ. Въ р. 1883 було въ тыхъ копальняхъ 2520 робôтникôвъ (420

Европейцѣвъ а 2100 Кафрôвъ и Готентотôвъ). — Мѣсто не маѥ у себе воды, тому спроваджуютъ ею водопроводами, довгими 30 км.

Копальнѣ въ полуднево - захôднôй Африцѣ доперва недавно ôтнайдено. До теперъ находятъ ся діяманты въ Индіяхъ восточныхъ и Бразилiи а потрохи на Суматрѣ, Уралю и въ пôвнôчнôй Америцѣ. Діямантъ находитъ ся скристалізованый звычайно въ осьмостѣнныхъ фигуркахъ, однакожь частѣйше выступаѥ въ видѣ зеренъ.

Діямантъ ѥсть найтвердшимъ изъ всѣхъ знаныхъ тѣлъ; можна ѥго лише ôстрѣмъ иньшого діямента зарисовати. Ѥсть безбарвный або розлично закрашеный, причôмъ буваѥ прозорый або полу прозорый. Найдорожшîй и найкрасшîй суть безбарвнîй — а всѣ маютъ блескъ дуже сильный.

Діямантъ ѥсть углемъ а проте тѣломъ поєдинчимъ. Въ дуже сильнôмъ огни замѣнюѥ ся въ безводникъ квасу угляного.

Діямантъ зô всѣхъ дорогихъ каменѣвъ ѥсть найдорожшій. Одинъ каратъ = 0.2 г. сирого діяманта платитъ ся 50 зл. Два разы тяжшій коштуѥ вже 4 разы тôлько, въ троѥ тяжшій ѥсть 9 разъ дорожшій и т. д. такъ що неошліфованый діямантъ, що важитъ одинъ грамъ коштуѥ вже 1.500 зл. а маючій 1 цент. шест. обѥму вже 19.000 зл. Цѣна діямантôвъ зависитъ ѥще и ôтъ шліфованя, и ôтъ барвы. Діяманты маючî сто або бôльше каратôвъ належатъ до рѣдкостей. Діямантôвъ уживаютъ головно до прикрасъ. Послѣднѣйшихъ ôтмѣнъ и ôтпадкôвъ оставшихъ при шліфованю уживаютъ до рѣзаня шкла, до гравированя на мѣры и камени и проверчаня другихъ дорогыхъ каменѣвъ; порошку діяманта уживаютъ до шліфованя иншихъ твердыхъ каменѣвъ, а такожь и самого діяманта. Ошліфованый діямантъ називаѥ ся брилянтомъ. При шліфованю тратитъ діямантъ звычайно половину ваги але стаѥ за се дорожшимъ. Цѣна однокаратного ($^1/_5$ часть грама) хорошого брилянта выноситъ 150 — 200 зл. — Найбôльшими и найкрасшими діямантами суть: „Орловъ“ що важитъ майже 194 каратôвъ а купленый гр. Орловомъ за 450.000 рублѣвъ для царицѣ Катерины. — „Тосканецъ“ важитъ 134 каратôвъ, коштувавъ 700.000 талярôвъ а находитъ ся въ скарбцю австрійскихъ цѣсарѣвъ. — „Реѥнтъ“, маючій 136 каратôвъ теперъ а давнѣйше важивъ 410 каратôвъ и бувъ купленый державою французскою за $3^3/_4$ міл. франкôвъ. Само шліфованѥ забрало два лѣта часу и коштовало 27.000 талярôвъ Діямантъ той украшавъ давнѣйше шпаду Наполѥона I.

Деякî зъ бôльшихъ діямантôвъ маютъ свою исторію. Нпр „Когинуръ“ що ѥго маѥ королова англійска. Пôсля старого преданія мавъ ѥго носити оденъ индійскій герой именемъ Карна тому ѥще 5.000 лѣтъ.

Вышукованѥ діямантôвъ (т. зв. мытѥ діямантôвъ) ѥсть рѣчь дуже коштовна. Треба землю полокати и старанно перешуковати, бо діяманты суть дуже рѣдкî и дрôбнî, а кромѣ сего роботники крадутъ хотяй сторожа добре пильнуѥ. Въ Индіяхъ нпр. полочутъ землю, що маѥ въ собѣ діяманты, пѣсокъ и земля ôтходятъ, а решту, складаючу ся зъ грудокъ кремѣня або желѣзняка, складаютъ на твердо удоптаный тôкъ, тамъ она схне а потому нагî роботники пôдъ дозоромъ вышукуютъ діяманты.

Штучно можна выробити діяманты нпр Моассанъ одержавъ кристальцѣ подôбнî цѣлкомъ до діяманту черезъ стопленѥ срѣбла съ порошкомъ углянымъ въ температурѣ 3 000°, Ц. при великôмъ тиску. Штучнî діяманты подôбнî суть до правдивыхъ лише своимъ блескомъ — впрочѣмъ ихъ легко пôзнати бо не суть твердî, а правдивому діямантови нѣ огонь нѣ желѣзо нѣчо не зроблятъ.

Діяманты шліфуютъ головно въ Амстердамѣ, тамъ ѥсть кôлька великихъ закладôвъ съ 872 млынами и 3000 роботниками (майже самî жиды). Рôчно обрабляютъ сирого діяманту 250 – 300.000 каратôвъ а оборотъ грошевый въ торговлѣ діямантами рахуютъ на 20—25 міл. злр.

Въ нашôй Галичинѣ ѥсть подôбный до діямантôвъ кристалъ гôрный (ôтмѣна кварцу), називаютъ ѥго мармарошскими діямантами (драгомитами). Находитъ ся ôнъ въ Самбôрскихъ Карпатахъ въ околици горы Пікуй.

Левъ Несторовичъ.

Свята Нôчь.

(Повѣрѥ.)

Въ святу нôчь Рождества Сына Божого злѣтаютъ ангелы на землю, щобы возвѣстили людямъ, що родивъ ся Спаситель свѣта. Може бути, що они и частѣйше злѣтаютъ, но ту нôчь называютъ всюды — нôчь ангельского глаговѣстія.

Злетятъ они и того року и въ небеснôмъ полетѣ будутъ зорко смотрѣти, що дѣляютъ люде.

Надъ радостными и щасливыми они пролетятъ съ радостнымъ усмѣхомъ, надъ грѣшными съ горестію пропоютъ гимнъ Богу, въ надѣ, що и грѣшнî услышатъ ихъ серцемъ и божа искра запалятъ ся въ ихъ душахъ. Спустятъ ся же они тôлько къ печальнымъ, щобы радостною вѣстію осушити ихъ слезы и дати имъ пôзнати, що вся ихъ земска скорбъ — ничимъ въ зрôвнаню съ радостію, котрою они перепôвненî и котру они возвѣщаютъ словами — „Христосъ раждаѥсь — славите!“

* * *

Тоѥ що я хочу розказати, дiялось давно, дуже давно. Одного разу, оденъ зъ лику ангелôвъ пролѣтавъ надъ землею въ ту святу нôчь и спустивъ ся къ одному старику, котрый самъ оденъ доживавъ свôй вѣкъ — и тяжко и сумно було на ѥго душѣ. Ôнъ бачь не оденъ — у него ѥсть сынъ, а у сына родина, не хоче простити гордый старикъ сыну нерôвный бракъ, хотяй и знаѥ, що сынъ щасливый. И ставъ ангелъ тихо говорити старику: Длячого ты ѥму не хочешь простити? Таже ты знаѥшь, що для щастя твого сына недостаѥ тôлько твого прощенія, зчай, що въ прощенію любовь а въ любвѣ самъ Господь. Нынѣ такъ радôстна нôчь, а ты ю провадишь самъ, съ болемъ въ серци. Ты не знаѥшь, чи довго тобѣ ѥще жити! Чи хочешь умерти, не помирившись съ сыномъ? Помни сегодня „на земли миръ“ и ты можешь скоро обернутись въ землю. Я знаю, що тобѣ тяжко, яко отцу, мирити ся першому — такъ, сего и не потреба, ты тôлько не ôтпихай ôтъ себе своихъ дѣтей, не запирай свого серця передъ ними, а тобѣ стаѥ легко имъ простити, коли ты побачишь, якъ щасливый твôй сынъ и якъ ѥму недостаѥ тѥбе до повного щастя!

И коли такъ ангелъ говоривъ, у старого покотились слезы по зморщенôмъ лици, котре стало выпогоджуватись и добрѣти. Зôбравъ ангелъ тî слезы и понѣсъ ихъ Богу, яко слезы примиренія и покаянія за гордыню, котрôй Богъ противитъ ся.

А старикъ — когда ангелъ улетѣвъ — воскликнувъ радôсно: „Слава во вышнихъ Богу!“

* * *

Полетѣвъ ангелъ дальше и видитъ лежитъ недужа невѣста и смотритъ на икону Матери божои, передъ котрою горитъ лямпка, а слезы текутъ по єй лици. Тихо все въ домѣ всѣ давно сплятъ, а невѣста лежитъ и думаѥ о мужѣ, котрый далеко, далеко... Згадуѥ пережитî щасливо дни и ѥще тяжше єй стало на серцю... Где ôнъ теперь? Може забувъ на мене, може вже покинувъ, полюбивъ другу... Ой чи побачу я ѥго ѥще коли?

Ангелъ увидѣвши ей скорбъ, тихо, невидимо спустивъ ся къ ней и якобы въ душу начавъ ей говорити:

— А єсли ся ты помиляешь? Єсли несправедливо обвиняешь єго? А єсли ѳнъ тоже думає о тобѣ? Тогды ты грѣшишь и омрачаешь своє серце горестью въ таку нѡчь, коли всѣ повинний радоватись. И чижь то мало видѣла ты радости въ житю? Про горе забудь... Матери своихъ дѣтей ѳнъ забути не може и ты єму близша всѣхъ другихъ женщинъ...

И коли ангелъ говоривъ такъ неслышаными словами, лице женщины прояснилось и ангелъ осушивъ ей послѣдній слезы своимъ невидимымъ крыломъ и сказавъ:

— Сегодня родивъ ся Христосъ и на „землѣ миръ и въ человѣцѣхъ благоволеніе!“

* * *

Съ тыми словами улетѣвъ ангелъ дальше...

Видитъ ѳнъ одного человѣка сумного, задумчивого, ѳнъ оденъ — родина далеко... и къ нему спустивъ ся ангелъ и осѣнивъ єго своими крылами.

Любо, ѳтрадно, стало въ душѣ того человѣка и заговоривъ до него ангелъ, єще бѡльше пріязно, еще бѡльше мило...

— Чого такъ сумуешь? О чѣмъ такъ журишь ся въ рядостный сей день Рождества Христового? Все буде добре! Ты все вѣривъ въ милосердіе боже, вѣръ и теперь Все тобѣ давъ Господь — всѣмъ нагродивъ тебе а ты смѣешь омрачати душу свою печалею? Слухай якъ спѣваютъ ангелы: „Слава во вишныхъ Богу...“

И услухавъ человѣкъ той слѡвъ ангела, упавъ передъ образомъ на колѣна и начавъ горячо молитись до Бога и въ мѣру того якъ душа того человѣка розширялась и слезы текли изъ очей, ангелъ стоявъ за нимъ и тихо спѣвавъ: „Слава во вышнихъ Богу и на земли миръ...“ Краемъ своєй одежи осушавъ єго слезы, слезы молитвы и полетѣвъ къ другимъ людямъ.

* * *

И довго єще лѣтавъ ангелъ и осушувавъ слезы людей и когда ѳнъ пѡднявъ ся на небо, то по тѡй дорозѣ — чимъ бѡльше ѳнъ нѡднимавъ ся къ престолу божому, тымъ бѡльше скотывались зъ єго одежи и крылъ людскій слезы... И где падала така слеза, тамъ она запалювалась алмазнымъ блескомъ и оставалась на небѣ горѣти ясною звѣздою. Чимъ бѡльше було горе, котре осушивъ ангелъ, тымъ яснѣйше горѣли звѣзды и переливали всѣми цвѣтами радуги.

И горятъ тѣ звѣзды-слезы и будутъ горѣти и все буде побѡльшатисъ ихъ число.

Ангелы же пѡднимаютъ ся все высше въ престолу божому, все громче, все веселѣйше спѣваютъ: „Слава во вышныхъ Богу, и на земли миръ“...

ВѢДОМОСТИ.

— **Рада шкѡльна** въ Сяноцѣ призначила до села Букѡвска на учительку жидѡвку Естерку. Селяне освѣдчили черезъ Консисторію, що не будутъ посылати своихъ дѣтей такъ довго, доки сю учительку жидѡвку не заберутъ собѣ зъ села. Въ тѡмъ зажаленю сказано, що они волѣлибы ся радше обѡйти цѣлкомъ безъ науки читаня и писаня, якъ колибы ихъ дѣти мали пѡдъ проводомъ учительки жидѡвки утратити найбѡльшій скарбъ — вѣру святу!...

— **Що варта** нынѣшне просвѣщеніе безъ духа христіяньского показуютъ найлучше Прусаки, котрѡ въ далекихъ краяхъ Африки, въ своихъ нѣмецкихъ кольоніяхъ, защѣпляютъ свою тевтоньску культуру... Ихъ губернаторъ, генералъ Лібертъ казавъ за залягаючій подадки вырѣзати въ пень 2.000 муринѡвъ. Для цѣлей гандлевыхъ одного товариства мордуе цѣлій осады тыхъ бѣдныхъ людей. То справдѣ що нема на свѣтѣ лютѣйшого звѣря, якъ єсть нимъ — человѣкъ!

— **Правдомовнѡсть** газетярска. Недавно тому розтрубѣли угорскій часописи по цѣлѡмъ свѣтѣ, що въ одной копальни въ Кроаціи выбухъ величезный штрейкъ роботникѡвъ. И щожь показалось? Анѣ мѣсцева команда жандармеріи, анѣ поліція, анѣ староство ничого о такѡй змовѣ роботникѡвъ не чували а въ кѡнци показалось, що такои копальнѣ того имени въ цѣлѡмъ краю н е м а!...

— **Рѣдкій случай** вѣрности слуги огголосила недавно тому одна посмертна картка въ Химнацяхъ въ Чехахъ. Такъ тамъ стояло: „Нынѣ умерла по довгихъ и тяжкихъ терпѣніяхъ въ 94 роцѣ житя возлюблена Каролина Міллеръ, котра ѳтъ свого дитиньства служила въ нашѡй родинѣ, найперше у нашихъ дѣдѡвъ, потому у нашихъ родичей а на конецъ у насъ до кѡнця житя съ рѣдкою вѣрностею и посвященемъ. Згадку про ню заховає наша родина въ найдальшій поколѣня“. Про таки слуги у насъ нынѣ и не чувати. Але и посѣдаютъ зъ другои єтороны, що маємо такій слуги на якійсьмо собѣ заслужили... Вопроса сего не хочемо на сей разъ рѣшати.

— **Цѣкавый забытокъ** старины знаходитъ ся въ каплици мѣста Касерта. Въ языцѣ єврейскѡмъ выритый єсть на плытѣ вырокъ смерти на Іисуса Христа. Спеціяльна комісія французскихъ архіологѡвъ слѣдила тую плыту и рѣшила, що она єсть вѣрною. Пѡсля толкованя вырокъ сей такъ гласитъ: „Вырокъ, выданый черезъ Понтія Пилата, намѣстника низшои Галилеи, звучачій, що Іисусъ зъ Назарету маe понести смерть на крестѣ. Въ 17 роцѣ панованя цѣсаря Тиверія а 25 дню мѣсяця марта, въ святѡмъ мѣстѣ Єрусалимѣ, коли Ана и Каифа були архіереями Бога: Понтій Пилатъ, намѣстникъ Галилеи, займаючи предсѣдательске мѣстце преторія, сказуе І. Христа на смерть на крестѣ, межи двома розбѡйниками, понеже велике и звѣстне свѣдоцтво народа гласитъ: 1. Іисусъ єсть зводителемъ народа; 2. Іисусъ есть бунтѡвникомъ; 3. Іисусъ єсть ворогомъ закону; 4. Именуе себе ложнымъ сыномъ Бога; 5. Именуе себе ложнымъ царемъ Израиля; 6. Вѡйшовъ до святынѣ а за нымъ товпа народа, носячи пальми въ рукахъ. Повелѣваe ся першому центуріонови Квирилію Корнелію запровадити єго на мѣсце страченя. Заказуе ся всѣмъ богатымъ особамъ перешкодити въ выконаню смерти на Іисусѣ. Свѣдки котрѡ пѡдписали выхокъ смерти на Іисуса: 1. Даніилъ Робані, фарисей, 2. Іоаннъ Зербатель, 3. Рафаилъ Робані, 4. Капетъ, ученый въ письмѣ“.

— **Нове лерево овочеве**. Французскій природознавецъ Андрée ѳткрывъ на своихъ подорожахъ по южнѡй Америцѣ нове дерево овочеве. Дерево тоє єсть 3 до 5 метрѡвъ высоке и росте корчовато. Овочь єсть подовговатый 4—6 цм. довгій, а 3—5 грубый и остаe всегда зеленымъ, хотяй вже и дозрѣe. Мясо овоча сего єсть крѣпке и бѣле, маe много соку, єсть солодке и маe сильный и пріятный запахъ, подѡбный до ананаса. Засадили тоє дерево во Франціи и оно принялось хорошо и єсть надѣя, що пріймe ся и въ цѣлѡй Европѣ. Въ той спосѡбъ и бараболя прійшла до насъ зъ Америки и мы нынѣ даже поняти не можемо, що бы то дѣялось, коли бы особенно бѣдній люде, не мали баработѣ. Бараболя то половин хлѣба!

— **Новый** краєвый податокъ маe бути заведеный ѳтъ горѣвки и то дуже высокій, боажь 20 сот. ѳтъ кождого степени гектолітрового. Ой кобы то такъ нашій люде мали розумъ и заштрейкували противъ питя горѣвки, — а втогды нехай собѣ пѡдносятъ, скѡлько ся имъ захоче!..

— **Доля учителѣвъ** народныхъ єсть незавидною у насъ, але въ Ишпаніи єсть она єще о много сумнѣйшою. Правительство не выплачуе правильно платнѣ симъ бѣдакамъ и завинило вже имъ надъ 9 міліонѡвъ франкѡвъ. Платня тая буваe неразъ дуже низькою, ось гейбы у насъ давнѣйшими часами. Учителѣ просятъ о пѡдвышенe и грозятъ, що замкнутъ всѣ школы. Межи учителями єсть крайна нужда и деякій зъ нихъ просятъ о позволенe жебрати по краю. Въ цѣлѡмъ краю єсть до $3^1/_2$ міліона дѣтей въ вѣцѣ шкѡльнѡмъ а посѣщаe школы заледво оденъ міліонъ. Примусъ шкѡльный єсть тѡлько на папери. Третя часть людности въ Ишпаніи не умѣe анѣ читати анѣ писаги. Такъ стоитъ справа зъ учителями и школами народными въ Ишпаніи, але за тоє маютъ рицарскій Ишпаты борбы быкѡвъ, на котрій ложатъ величезній сумы. Га! — кто що любитъ!...

— **Вже тѡлько** чотыри дни потреба буде часу, щобы дѡстатись до Америки. Такій корабель будуютъ Нѣмцѣ...

— **Послѣдній** выбѡры въ Америцѣ стояли 80 міліонѡвъ. Дѡйшло тамъ до того, що той побѣдитъ при выборахъ, кто бѡльше заплатитъ на агитаціи выборчій. Міліонеры американьскій сиплятъ на выборы великаньскій сумы грошей, щобы довести до побѣды свою партію. Розумѣe ся само собою, що они потому, коли прійдуть до правленія, ѳтбиваютъ свои грошѣ сторицею, бо вѣдома рѣчь що въ Америцѣ всѣ майже тягарѣ поносятъ убожшій люде а великій дуки не платятъ даже податкѡвъ. Треба єще и то знати, що тамъ въ Америцѣ стираютъ ся съ собою при выборахъ п а р т і и однои народности и языка а не якъ у насъ въ Австріи, що переважно борютъ ся при выборахъ народности съ собою, котра надъ кетрою маe верховодити. Длятого то тамъ въ Америцѣ иде при выборахъ о интересъ, о добро бодай однои части населеня, а у насъ борба народностей никому майже не приноситъ ніякого пожитку.

— **Золота свобода.** Король Италіи удѣливъ общу амнестію т. є. опустъ кары вязьнямъ остаючимъ по криміналахъ и галерахъ. Здавалобы ся, що таку вѣдомѡсть приймутъ сѡ нещасливій съ найбѡльшою

радостію, та гдетамъ! Многй, що довги лѣта перебували тамъ скованй въ ланьцухахъ, не хотѣли опусити вязницѣ а одинъ зъ нихъ — що сидѣвъ тамъ вже 22 лѣтъ — залявъ ся слезами, коли ему директоръ вязницѣ оповѣстивъ, що єсть свобôднымъ. Щобы тамъ и дальше оставати, заявивъ, що допустивъ ся єще другихъ злочинôвъ, до котрыхъ не признавъ ся напередъ. Просивъ, щобы єго и за тй новй засудити на нову кару. А коли єму мимо того здоймили кайданы и выпровадили на свободу, то грозивъ що кине ся до моря, бо вже не вернутъ ся ему никôли тй хорошй дни, якй ôнъ провѣвъ въ вязници. Въ Болоніи кинувъ ся одинъ вязень зъ третого поверга со словами: „Я того не пережію!“ Яка сему причина? Нужда въ Италіи єсть такъ велика, що бѣдакамъ не страшнй вже вязницѣ до того страшна темнота и упадокъ моральный, до чого нарочно довели вороги религіи. Ось и овочѣ ихъ працѣ!

— **Якъ кто умирає?** Цѣсарѣ и князѣ сходятъ зъ трону; судіѣ и прокураторы зôстаютъ вôзванй на судъ божій; адвокаты и бесѣдники замовкаютъ на все; реенты и нотарѣ сповняютъ остаточный актъ смертельный; трубачѣ, клярнетисты и флетісты выдаютъ остаточный вôддыхъ великй и малй жиды переходятъ на лоно Авраама; купцѣ, банкери, числятъ ся зъ послѣдною мінутою; подорожнй и путники кôнчатъ свою земну вандрôвку; властителѣ домôвъ переносятъ ся до вѣчности; довжники стягаютъ довгъ... натурѣ; піяки пращаютъ ся на все зъ... келишкомъ; акторы и комедіянты ôдграютъ послѣдну ролю; убогй переносятъ ся до лѣпшого житя; запалячамъ лямпъ жите гасне; учителѣ силябизуютъ послѣднй буквы; редакторѣ выдаютъ послѣдный нумеръ... жите!...

— **Що ѣдятъ люди?** Индіяне и племена африканьскй ѣдятъ яко присмакъ мясо слоня, однакъ подорожники анґлійскй кажутъ що мясо слоня єсть несмачне и тверде. Мясо носорожця пригадує цѣлкомъ воловину и вепровину разомъ. Зоольоґъ Валляце поручає потраву зъ мяса малпы, котре порôвнує съ мясомъ заяця. Дуже пошукуютъ великй паны мясо канґурôвъ, особливщимъ однакъ поводженємъ тѣшатъ ся въ Анґліи хвосты зъ звѣрятъ, прилагоджуютъ зъ нихъ знамениту зупу. Мясо фоки выглядає не дуже апетитно бо чорняве, але єсть дуже поживне и легко стравне. Въ Италіи и на Фльоридѣ печенй соловіѣ, потравка зъ косôвъ суть найбôльшй присмаки. Хиньчики не перебираютъ въ ѣдженю; у нихъ на торзѣ, такъ якъ у насъ молоко и ярины — то у нихъ повно на продажь, котôвъ, псôвъ, яструбôвъ, орлôвъ, совъ и бузькôвъ. Але якъ сего нема, то ѣдятъ съ апетытомъ потравы зô щурôвъ, польныхъ мышей и гадинъ. Хробы и иншй огидній животины служатъ у нихъ за присмакъ.

Упрашаємо о скору присылку предплаты на „Посланникъ“ на рôкъ 1901.

Смѣхъ — и — правда.

Выпробувавъ.

— Вы назвали мене обманщикомъ, єсли того слова не цофнете назадъ, то васъ буде се дуже дорого коштувати.

— Я ничь нѣколи не цофаю.

— Нѣколи? Въ такôмъ разѣ прошу, пожичте менѣ 10 зл.

Чи булисьте вже коли каранй?

Ученица VIII. клясы ставала разъ въ судѣ за свѣдка. Судія выпытавшись напередъ, якъ ся называє, и зъ ôдки родомъ и т. д., пытає ся дальше: Чи булисьте вже коли каранй? Завстыджена спустила ученица очи въ долину и ледво процѣдила черезъ уста:

„Въ шестой клясѣ мусѣламъ разъ за кару стояти въ кутѣ.“

Африканьска гостинноôсть.

— Чи тебе вже посѣтивъ новый місіонаръ?

— Вже!

— А якъ тобѣ сподобавъ ся?

— О дуже добре! (гладитъ ся по животѣ). Я єго сейчасъ затримавъ у себе и зъѣвъ!

Гандлярѣ коней.

Сынъ: — Зачнѣмъ вже разъ, тату, при нашôй торговли кôньми честно поступати!

— Батько (поважно): О я не запускаю въ жаднй спекуляціи!

Хваливъ ся разъ одинъ лѣкаръ передъ своимъ товаришемъ, що мае дуже богато пацієнтôвъ.

— Подумай собѣ лишь, каже ôнъ, минувшои ночи збуджено мене пять разôвъ.

— А чомужь не справишь собѣ порошку на блохи? — ôдповѣвъ другій злобно.

Такожъ ювілей.

Слуга (выкинувши за дверѣ одного аґента тоговельного):

— Вернѣтъ но ся назадъ, напємо ся вина.

— А то чому такъ? Перше выкидате, а теперь просите на вино?

— Бо то бачите, вы єсьте вже тысячнымъ аґентомъ, котрого я выкинувъ.

Такожъ кажете!

Вѣритель: „Вже ôтъ пôвъ року винній єсьте менѣ 100 зл. пане Довгизатягальскій. Дайте менѣ теперь лишь 50 зл. и межи нами квіта!“

Довгизатягальскій (обуреный): Такожъ кажете! Що вамъ щось такого прійшло до головы? Чижь думаєте, що я роблю лихвяскй ґешефты?

Одинъ знаный лихварь хотѣхъ разъ ѣхати съ однымъ знакомымъ фякромъ, — „Я зъ вами не поѣду,“ ôдповѣвъ фякеръ, „бо єсли я зъ вами поѣду, то скажутъ всѣ люди: „О вже ѣде той драбъ,“ а я не буду знавъ, чи то до мене се кажутъ, чи до васъ!

Все той самый.

Лѣсничій! То ты кажешь, що я нынѣ говоривъ скрôзь сонъ? Та що такого я говоривъ?

Жѣнка: Такъ говоривъ-єсь, але якъ все, такъ и теперъ саму брехню.

Два разы зловивъ ся.

Дѣдуню, може потрѣбуєте грошей? — запытавъ внукъ.

Нѣ, я самъ маю дещо гроша — ôдповѣвъ дѣдуньо.

— Позичте менѣ десять коронъ!

Дѣдуньо побачивъ, що зловивъ ся, и давъ внукови 10 коронъ, але запамятавъ собѣ те добре.

— Дѣдуню, може вамъ потреба грошей? — запытавъ зновъ внукъ по якôмсь часѣ.

— Е забирай ся, ôтповѣвъ старый!

Внукъ поспѣшивъ ся чимъ скорше выконати приказъ именно забрати ся, але въ дверехъ сказавъ ще: „Бо я хотѣвъ-емъ власне ôтдати вамъ 10 коронъ!“

— Знаєте, я тому панови уратовавъ житє.

— А то якимъ способомъ?

— На польованю я єму прострѣливъ шапку на головѣ; кôлька цалѣвъ низше колибы бувъ стрѣливъ — булобы по нѣмъ!

Панъ до служащого: Ты Иванку єси найбôльшій оселъ на свѣтѣ!...

— Вчера вы инакше говорили: Я чувъ на власнй уха, якъ панъ до панѣ казали: Я бувъ найбôльшій оселъ, щомъ ся съ любôю оженивъ!

Взôръ ґаздинь.

— Мовлю паньству, що найлучшою ґаздинею на свѣтѣ була моя теща.

— Чи уже не жие?

— О передъ пяти роками пала офѣрою каннібалізму въ Африцѣ.

— Не може бути?

— А однакъ такъ дѣйстно єсть. І то найдивнѣйша, що коли ей людожерцѣ пакували до кôтла зъ кипячкою, то она ще тогды зъ шепотомъ кликала: „а не забудьте додати соли, перцю и цибульки!“

Добра ôтповѣдь.

Въ однôмъ нѣмецкôмъ селѣ зôбрало ся кôльканайцять подорожныхъ людей и просили мѣсцевого орґаніету, щобы ихъ опровадивъ и показавъ имъ всѣ рѣчи цѣкавй. Межи иншими знаходила ся тамъ и мала срѣбна мышь. Орґаніета запытаный оповѣдавъ, що тую мышь офѣрували

Biblioteka Uniwersytecka w Przemyślu

вѣрній, коли разъ показала ся въ тôмъ селѣ и въ цѣлôй околици страшна мышва. Одинъ жидокъ, котрый такожь при тôмъ бувъ, засмѣявъ ся на тое и зъ иншими запытавъ орґаніету, чи тая срѣбна мышь що помагае?

— Я думаю, що нѣ — ôдповѣвъ орґаніета, бо єсли бы то помагало, то вже давно казавъ бымъ зробити зъ срѣбла жида и офѣрувавъ бымъ ту.

Наука не пôйшла въ лѣсъ.

Майстеръ шевскій до хлопця: Я думаю, що ты якъ приносишь менѣ пива, то го троха надпиваешь а потôмъ вливаешь воды, бо пиво чогось дуже водниете.

Хлопецъ: О нѣ пане майстеръ, гдежьбы я тое зробивъ! (а въ головѣ думае собѣ: „ану попробую такъ зробити на другій разъ!“)

Нанявъ господаръ цыгана до роботы а самъ поѣхавъ до мѣста.

— Ну, дайте, газдине поснѣдати, сказавъ цыганъ. Поснѣдавъ.

— Ну, та дайте за однымъ разомъ и пообѣдати. Газдиня дала пообѣдати.

— Та, щобы вже не клопотались бôльше, та дайте разомъ вже и повечеряти, каже цыганъ. Газдиня подала и вечерю.

Цыганъ повечерявъ и кладе ся спати.

— А робити, то коли будешь? — каже газдиня.

— Люде по вечери идутъ спати а не до роботы, каже цыганъ.

— Для чого хочешь конечно до жѣнки вôзвати докторку а не доктора?

— Бо тая черезъ заздрôсть не вышлю певно до купелей.

— То чашка Наполеона, голоситъ въ будѣ ярмарочнôй якійсь пройдисвѣтъ.

— А та менша чія — пытае ктось зъ цѣкавыхъ гостей.

— То такожь Наполеона, коли ôнъ бувъ еще хлопакомъ.

— Чого такъ рѣдко буваете въ церквѣ?

— У мене церковь въ душѣ.

— А такъ, — а въ головѣ дзвôница!

— Видѣвъ новый криміналъ?

— Видѣвъ, хорошій будинокъ.

— Нема що говорити, що хорошій, але тамъ безъ протекціи, трудно буде дôстати ся.

Та хотяй и дамъ тобѣ грошѣ, то не будешь мавъ зъ того пожитку — бо поплатишь довги....

— Не думай о мнѣ такъ зле вую я довгôвъ еще нѣколи не плативъ.

На ярмарку,

— Ицку! якъ ты смѣвъ продати менѣ слѣпу на одно око кобылу?

— Та чого вы такъ сердитись? Я хотѣвъ вамъ сказати, що она слѣпа, но коли подумавъ, що вы певно самй слѣпй, що того не видите, то и не смѣбъ вавъ того сказати: Бо бачите, я маю дуже делѣкатный гонôръ.

Такожъ рація.

— Длячого вы' пôднесли цѣну на цукорь?

— То бачате, то черезъ ту вôйну съ Хинами.

— То чай моглибы пôднести а що ту мае цукорь до того?

— Ба, а ктожь пе чай безъ цукру?

— Судьба пôслала богачамъ въ утѣшенє медецину.

— А бѣднымъ що?

— Бѣднымъ? — здоровє.

Въ судѣ.

— Свѣдокъ: що вы менѣ скажете въ тôй справѣ?

— Ôтъ чистого серця скажу вамъ пане судіе, вы порядный чоловѣкъ, тому раджу, не мѣшайте ся до тои справы, бо то гидка исторія!

— Алежь прошу васъ, якъ моглисьте дати сына свого до такого гандлю, що вже три разы збанкрутовавъ.

— Такъ, ябы хотѣвъ, щобы ся научивъ чогось порядного.

МЛЫНКИ

до чищеня збôжа „Нового моделю“ власнои роботы, знаменитй и дуже тревалй по цѣнѣ 25—30—35 зл. можна кождого часу получити у

Іоанна Плейза

въ Турцѣ пôдъ Коломыею.

Такъ добрый млынокъ повиненъ мати кождый и найбѣднѣйшій господарь!

Подяка. Съ пріятностію заявляю, що Вашого выробу обстальованый млынокъ „Нового Моделю“ єсть пôдъ кождымъ взглядомъ практичный, означае ся красною солідною роботою а передовсемъ великою дешевостію.

Петранка 30. марта 1900.

о. Порфирій Руденьскій,
гр. кат. парохъ.

Зъ закупленого мною а у Вашôй робôтни зладженого млынка до чищеня збôжа „Новый модель“ єсмъ вповнѣ вдоволеный, протое поручаю смѣливо Вашй выробы кождому господареви.

Бѣлявинцѣ 22. сѣчня 1900.

2—? *о. М. Барычко,* душпастиръ.

Збирайте уживанй **марки листовй** всѣхъ краѣвъ и родôвъ, даже найзвычайнѣйшй для воспитаня **убогихъ** хлопцѣвъ до стану духовного. За се роздѣляесь красній памятки, особливо же крести ки, медалики св. Антонія и Дитяти Іисуса зъ Праги. Запытаня и посылки пôдъ адресою:

„Bethlehen“ Bregenz (Vorarlberg).

(3—12)

Оправный рôчникъ

„Книжочокъ мисійныхъ“

1900

стоитъ 50 кр. (1 корона).

Получити можна тôлько въ редакціи „Посланника“ Перемышль, Довга 14.

Запрашаемо

до предплаты на IV. Рôчникъ

„Рускаго Амвона“.

Найкрасшій подарокъ

на свята

РОЖДЕСТВА ХРИСТОВОГО

и НОВЫЙ РÔКЪ

Біблія **въ 50 кольор. образахъ**

Цѣна 3 короны

(въ касетцѣ або оправѣ альбумовôй).

Получити можна тôлько пôдъ адресою: **Свящ. Л. Джулыньскій,** Перемышль, ул. Довга ч. 14.

Збôрникъ

новыхъ

церковно-народныхъ пѣсень

выпускъ I., II. и III.

можна получити

въ Редакціи „Посланника“ Перемышль

Цѣна за выпускъ 10 кр. (20 гл.)

Посылка отворотною почтою.

Належитôсть належитъ переслати напередъ переказомъ.

Препоручаємъ:

Посланникъ письмо церковно-народне съ образками. Выходитъ два разы въ мѣсяци. Предплата рочна 2 злр.

Книжочки мисійнѣ выходятъ кождого мѣсяця. Цѣна 3 кр. Сотка книжочокъ зъ всѣхъ лѣтъ 2 злр.

Рускій Амвонъ. Библіотека проповѣдей. 10 выпусковъ рочно. Цѣна 3 зл.

Біблія старого и нового завѣта въ 50 хорошихъ кольоровыхъ образкахъ, съ поясненями въ касетцѣ або въ оправѣ Цѣна 1 зл. 50 кр.

Вѣнецъ житя. Великій молитвословъ. Цѣна 85 кр., малый 35 кр.

О наслѣдованю Іисуса Христа. Тома зъ Кемпісъ. Цѣна 50 и 80 кр. (въ переплетѣ).

Збѣрникъ церковно-народныхъ новыхъ пѣсень съ нотами. Цѣна одного выпуска 10 кр. (Выйшло 3 выпуски).

Подручникъ. Скороченый требникъ пѣсля ухвалъ Львѣвского Синоду 2 зл. Отбитки зъ него: Крещеніе и миропомазаніе 35 кр.; Посѣщеніе больныхъ 25 кр.; Парастасъ съ многими Евангеліями 50 кр.

Нѣчь Виѳлеємска. Ораторія сценична (второй накладъ) 30 кр.

Іосифъ въ Єгиптѣ. Образъ религійный въ 5 акт. 20 кр.

Пещена дитина. Образъ зъ житя народа 20 цт.

Образки драматичнѣ: „За отчину“ и „Не жартуй съ серцемъ“ 20 кр.

Перехитрила. Шутка въ 1 актѣ 20 кр.

Молитвы щоденнѣ и катехизмъ. Цѣна 3 кр. Сотка 2 зл. 50 кр.

Вечерня и молебенъ. Цѣна 3 кр. Сотка 2 зл. 50 кр.

Образки святыхъ кольоровѣ. Серія I. Сотка 80 кр.

Боянъ. Збѣрникъ квартетовъ. В. Матюкъ. Цѣна 1 зл. 50 кр.

Читанка „Посланника“ 20 кр.

Оправнѣ рочники „Книжочокъ мис.“ 50 кр.

Смѣхъ и правда. Оденъ выпускъ. 10 кр.

Hospody usłyszy mia. Молитвословъ лат. азбукою для Русинѣвъ западнои Галичины. 30 кр.

Всѣ друки парохіяльнѣ на хорошѣмъ папери и якъ найдешевше. Книги метрикальнѣ такожъ въ оправѣ и переплитѣ.

Всѣ книги церковнѣ Ставропигійского Института посылаютъ ся по цѣнахъ Львѣвскихъ.

Посылка тѣлько за готѣвку або послѣплатою

Замовленя **тѣлько** пѣдъ адресою:

Свящ. Левъ Джулыньскій

Перемышль, Довга Ч. 14.

ГАНДЕЛЬ ОГОРОДНИЧІЙ

Петра Боднара

въ Перемышли, ул. Мицкевича 7.

Отзначеный медалями и листами похвальными на выставѣ краевѣй во Львовѣ.

Препоручає всегда свѣжѣ:

Цвѣты вазоновѣ, такожъ тятѣ на поодинокѣ штуки.

Цвѣты и листє штучне до убираня кошикѣвъ, жардинерокъ и пр.

Букєты, гирлянды и вѣнцѣ, такъ свѣжѣ, якъ и штучнѣ въ розличныхъ формахъ и отмѣнахъ до престолѣвъ, свѣщь, образѣвъ, фанъ и пр. якоже и на весѣля, балѣ и концерты.

Приборы паперовѣ до всякихъ роботъ.

Кошѣ и кошички до наповненя цвѣтами.

Встяжки и шарфы до букєтѣвъ и вѣнцѣвъ съ написами пѣсля желанія.

Маншеты до букєтѣвъ въ розличныхъ формахъ и краскахъ.

Всякого рода оздобы до украшеня комнатъ и сальонѣвъ.

Головный складъ насѣнь

огородовыхъ и господарскихъ всякого рода.

Замовленя зъ провинціи усовершаємо въ найкоротшѣмъ часѣ и къ цѣлковитому задоволеню.

БІБЛІЯ въ 50 хорошихъ образахъ съ поясненями на оборотѣ въ рускѣмъ, польскѣмъ, нѣмецкѣмъ, ческѣмъ, угорскѣмъ и другихъ языкахъ розсылаєсь по цѣнѣ 3 коронъ вразъ съ оплатою почтовою, отворотною почтою.

100 образкѣвъ святыхъ		тѣлько 80 кр.

Для аматорскихъ театрѣвъ препоручаємо: „Перехитрила“, шутка въ 1 актѣ. Получити можна въ редакціи „Посланника“ въ Перемышли. Цѣна 20 кр.

Дѣячого лѣкарѣ препоручають Quäker Oats? Понеже Quäker Oats єсть чистымъ продуктомъ овса, той найсильнѣйшій продуктъ природы єсть найважнѣйше оброблены и длятого при постояннѣмъ споживанію такъ успѣшно влѣяє на отживленье людей. Неоцѣненымъ єсть Quäker Oats яко зупа для терпячихъ на жолудокъ, для нервовыхъ, для дѣтей и т. д. И єще одно що свѣтъ жіночій повинно обходити: постоянне уживанье Quäker Oats удержує зубы здорово и дає нѣжный выглядъ, бо фосфоръ бѣлка въ тѣмъ продуктѣ незвычайно користно дѣлає на зубы и части кѣстяни а зновъ легке травленье удержує точный обѣгъ крови.

Quäker Oats

Всюды дѣстане въ пачкахъ по 1 фунт. и по ½ фунта (съ приписомъ вареня).

Честна Господине!

Возьмѣтъ у свого купця пачку »Quäker-Oats« и спорядѣтъ слѣдующу страву: До ½ літры кипячои, соленои воды дайте 12 дека »Quäker-Oats« и полишѣтъ ѣе 10—15 мінутъ варити, доки страва не згуснѣє (пѣдчасъ вареня мѣшати) и подайте ту страву съ зимнымъ молокомъ, додавши трошка товченого цукру. Цѣлѣй вашѣй родинѣ, особливо же дѣтямъ буде правильне подаванье сего »Quäker-Oats« на снѣданокъ и вечерю дуже спасеннымъ для здоровя.

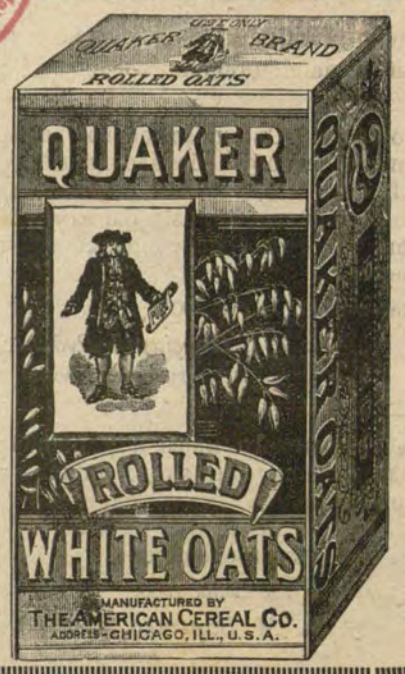

Отвѣт. редакторъ Н. Джулыньскій. Зъ печатнѣ Н. Джулыньского въ Перемышли.